

УДК 657

Шендригоренко Марина

к.е.н., доцент

Турло Анжела

магістр

ДВНЗ «КНУ», Криворізький економічний інститут

м. Кривий Ріг

ЕЛЕКТРОННА ЗВІТНІТЬ ПІДПРИЄМСТВА: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ**Анотація**

У статті розглянуто сутність електронної форми фінансової звітності, її характер і необхідність впровадження в Україні як обов'язкової. Виділено основні переваги передачі даних за допомогою мережі Інтернет та проблеми на шляху активного використання електронної звітності.

Ключові слова: електронна звітність, документообіг, комп'ютеризація, фінансова звітність.

Складання звітності є завершальним етапом облікового циклу підприємства, яка має відповідати вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а також П(С)БО й іншим нормативно-правовим актам, що регламентують порядок складання, подання звітності підприємства.

В Україні з метою спрощення процедури подання і подальшої обробки звітності було запроваджено електронну звітність. Потрібно зазначити, що представники бізнесових структур Європи, США, Канади, Австралії вже роками подають звітність через мережу Інтернет. Все більше і українських респондентів переконуються в перевагах подання звітності засобами телекомунікаційного зв'язку, але, на жаль, також існують і недоліки електронної звітності.

Тому доцільним є визначення переваг та недоліків використання системи приймання й обробки звітності в електронному вигляді, як засобу підвищення ефективності роботи бухгалтерської служби на підприємстві.

Проблеми формування та подання фінансової звітності в системі електронного документообігу розглядаються у працях багатьох науковців. Заслуговує на вагу наукові публікації фахівців: Бутинця Ф.Ф., Очеретько Л.М., Рябик Т.Д., Стужук Т.М., Шуляренко С.М., Яшан М.А. Однак, окремі особливості складання та подання електронної фінансової звітності залишаються дискусійними та потребують практичного вирішення.

Метою написання даної статті є обґрунтування визначення порядку складання і подання фінансових звітів в електронній формі та встановлення переваг і недоліків її застосування.

Досягнення зазначеної мети передбачає конкретизацію завдань дослідження, а саме: проаналізувати особливості впровадження електронної форми подання фінансової звітності; визначити нормативно – правове забезпечення, що регламентує застосування електронної звітності; конкретизувати переваги та недоліки впровадження електронної звітності.

З метою спрощення процедури подання і подальшої обробки визначених чинними нормативними документами видів звітності було запроваджено електронну звітність. В Україні навіть створене необхідне нормативно -правове поле для забезпечення таких процесів. Згідно із Законами України «Про електронний документ та електронний документообіг» [1] та «Про електронний цифровий підпис» [2], електронний документ, підписаний електронним цифровим підписом, набуває статусу оригіналу і не потребує паперового підтвердження.

Електронну звітність приймають наступні органи: Державна податкова адміністрація України; Пенсійний фонд України; Державний комітет статистики України; Державний центр зайнятості; інші органи.

Подання електронної звітності означає, що звітність буде сформована за допомогою спеціальної комп'ютерної програми, підписана ключами електронного цифрового підпису, завантажена у файл спеціального формату, який потім необхідно відправити електронною поштою та отримати відповідь від відповідних органів про прийняття.

Електронний цифровий підпис накладається за допомогою особистого ключа та перевіряється за допомогою відкритого ключа. За правовим статусом він прирівнюється до власноручного підпису (печатки). За умови правильного зберігання власником особистого ключа його підробка неможлива. Електронний документ також не можливо підробити: будь - які зміни, несанкціоновано внесені в текст документу, будуть миттєво виявлені. Електронний цифровий підпис, як засіб контролю походження і цілості інформації, є ефективним інструментом забезпечення інформаційної безпеки.

Отже, очевидні наступні переваги електронного способу звітування для підприємств: економія робочого часу; економія коштів на придбання бланків звітності; оперативне відстеження змін до форм звітності; арифметичний контроль за показниками декларацій; уникнення втрат часу на черги при поданні звітності; підтвердження доставки звітності; конфіденційність інформації; оперативність; звітність, надіслана до державних органів електронною поштою не потребує дублювання на паперових носіях, а також зберігання; для звітності з ПДВ суттєво скорочується термін проведення перевірки правомірності заявлених щодо відшкодування сум ПДВ та забезпечення своєчасного їх відшкодування платнику податку.

Ще однією з переваг подачі електронної звітності є те, що платник, знайшовши помилку, може подавати звіт повторно (скільки завгодно разів). Прийнятим буде вважатися останній, отриманий від платника податків, звіт. До кінця терміну можна подати звіт і в паперовому вигляді, і якщо це буде останній документ, то саме він і буде вважатися остаточним (всі попередні версії звітного документа, незалежно від способу подачі, будуть прийняті «до відома»).

Для подання до органу державної служби звітності в електронному вигляді необхідно звернутися до органу ДПА за місцем перебування на податковому обліку з метою укладення договору про визнання електронних документів та отримання (у разі необхідності) безкоштовного програмного забезпечення із формування податкової звітності (OPZ-«Податкова звітність»). Підготовку

звітності також можна здійснювати за допомогою комерційних бухгалтерських програм.

Але, існують й негативні фактори, які впливають на впровадження електронної звітності, до них належать: високі вимоги до фахівців, які обумовлює комп'ютеризоване складання звітності; витрати на придбання та обслуговування комп'ютерних програм, складання електронної звітності та на придбання належної комп'ютерної техніки; витрати на навчання персоналу; психологічна інерційність бухгалтерів та керівників підприємств; тимчасове ускладнення процедури складання та подання електронної звітності, викликане необхідністю отримання та узгодження ключів електронного цифрового підпису з зовнішніми користувачами; неузгодженість та недосконалість законодавства щодо електронного документообігу; нестабільність законодавства з приводу фінансового обліку і звітності, що не дозволяє забезпечити вчасний автоматизований розрахунок окремих форм звітності.

Україна має намір якнайшвидше запровадити безпаперове подання звітності до всіх органів державної влади. Задля цього Уряд схвалив Концепцію створення та функціонування автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності» [3].

Метою створення автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності» є впорядкування механізмів електронної взаємодії контролюючих органів державної влади та суб'єктів подання звітності через впровадження єдиних уніфікованих стандартів процесу подання, оброблення, використання та зберігання звітності, належне нормативно - правове, методологічне, організаційне та технологічне забезпечення взаємодії учасників процесу подання електронної звітності.

Користувачами та учасниками системи є центральні органи виконавчої влади, платники податків та інших обов'язкових платежів (зборів, внесків), громадяни України.

Дана система має суттєві переваги як для суб'єктів подання звітності, так і для контролюючих органів та держави в цілому. Але, на нашу думку, існує ще й інша «сторона медалі» – негативні фактори, які впливають на впровадження електронної звітності, до них належать: соціально - психологічні фактори, звички бухгалтерів до більш традиційного способу подання звітності; необхідність підвищення кваліфікація бухгалтерів, що звикли працювати із паперовими носіями; встановлення необхідних програм і виходу до мережі Інтернет, що несе за собою певні фінансові витрати; небажання витратити зайві гроші та час, або просто їх відсутність.

Вплив зазначених факторів можна значно знизити та ліквідувати, якщо керівництво та бухгалтери підприємств отримають вичерпну інформацію про переваги подання електронної звітності, повний перелік дій для переходу на електронну звітність та вартість програмного забезпечення.

Отже, впровадження подачі звітності в електронній формі має свої переваги та недоліки. На нашу думку, дані недоліки не несуть суттєвого характеру і при бажанні їх можна легко ліквідувати.

Список використаних джерел:

1. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України [від 22.05.2003 р. № 815-IV]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <<http://rada.gov.ua>>
2. Про електронний цифровий підпис: Закон України [від 22.05.2003 р. № 852-IV]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>
3. Про схвалення Концепції створення та функціонування автоматизованої системи «Єдине вікно подання електронної звітності»: Розпорядження КМУ [від 07.08.2013 р. № 587 - р]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://rada.gov.ua>>

УДК 657:658.114

Яблонська Богдана

студентка

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація

Розглянуто місце та роль управлінського обліку в діяльності підприємств України. Наведено особливості ведення управлінського обліку на підприємствах. Зазначено пропозиції щодо впровадження управлінського обліку на вітчизняних підприємствах.

Ключові слова: бухгалтерський облік, управлінський облік, підприємство, фінансова інформація, фінансово-господарська діяльність, користувачі, стратегічне управління.

В сучасних ринкових умовах однією з важливих проблем функціонування підприємств України є налагодження системного контролю за витратами як основного засобу досягнення належної ефективності діяльності. Ведення управлінського обліку на підприємствах – це частина загального процесу реформування системи бухгалтерського обліку в Україні. Здійснювати підприємницьку діяльність сьогодні, орієнтуючись виключно на минулі події, які надає фінансовий облік, наразі не можливо.

Перша згадка про виникнення управлінського обліку датується 1855 р. і відноситься до системи обліку, що застосовувалась на фабриці «Ліман Мілс» і була спроектована, виходячи з цілей більш ефективного моніторингу виробничого процесу.

В умовах розвитку економіки країни дана тематика є актуальною, адже будь-яке підприємство бажає знати, яка продукція користується найбільшим попитом, які витрати необхідні на її випуск, який дохід принесе її реалізація в майбутньому. Цю інформацію прагнуть відобразити всі підприємства, різними методами, але деякі для цього впроваджують систему управлінського обліку.